

γκρενά ἐπίθ. ἄκλ. σύνηθ. γρινά "Ἄνδρ.(Κόρθ.) γκρινά "Ἀλόνν.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *grenat* = πολύτιμος λίθος χρώματος ὁμοίου πρὸς τὸ τοῦ καρποῦ ροῖας.

Ὁ ἔχων χρῶμα ὅμοιον πρὸς τὸ τοῦ καρποῦ ροῖας, ζωηρῶς ἐρυθρὸς σύνηθ.: "Υφασμα-φόρεμα-βελοῦδο-κουρτίνα γκρενά σύνηθ. Δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ βραδυάσῃ, γιὰ νὰ φανῇ 'ς τὸ μαγαζὶ τὸ γκρενά ἐκεῖνο καπελάκι μὲ τὸ ἄσπρο φτερό Γ. Ξενόπ., Κόσμος, 159. || Ποίημ.

Κανεὶς διαβάτης δὲν περνᾷ,
κανένα αὐτὴ δὲν καρτερεῖ,
ποὺ 'ς τὸ μπαλκόνι ὀρθὴ φορεῖ
τὸ γιορτινὸ τῆς τὸ γκρενά

Ζ. Παπαντ., εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 336.

Ν' ἀναγαλλιῶ 'ς τίς μυρουδιές π' ἀφίνουν τὰ χαγιάτια
μὲ τὰ γκρενά γαρούφαλα καὶ τοὺς βασιλικοὺς
Π. Στυλῆτ., εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 458.

γκρενιάς ὁ, Πηλ. Παπαγεωργ., Σιτάρ., 21 γκρινιάς Εὐβ. (Γραμπ.) Πελοπ. (Βερεστ. Γαργαλ. Δίβρ. Ἡλ. Κοπαν. Λάλ. Μαντίν. Φεν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀστακ. Λεπεν.) γρινιάς Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.) Πελοπ. (Κάμπ. Λακων.) γρινιάς Εὐβ. (Κάρυστ.) γρινιές Εὐβ. (Κάρυστ.) γρενιάς Πηλ. Παπαγεωργ., Ἑλλην. σιτηρογρ., 111 Φ. Τζουλιᾶδ., Τὸ σιτάρι, 15 γρουνιάς Πηλ. Παπαγεωργ., Ἑλλην. σιτηρογρ., 111.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ποικιλία Σίτου τοῦ ἡμέρου (*Triticum sativum*) ἔχοντος ἐπιμήκη στάχυν χρώματος ἐρυθροῦ μετ' ἀκανονίστων αἰθέρων ἔνθ' ἄν.: Ὁ γκρινιάς κάνει καλὸ ψωμί, δὲν κάνει ὅμως γιὰ τραχανοχυλοπίτες, γιὰτὶ ἔναι τὸ ἀλεύρι του μουντὸ (= πιτυροῦχο) Πελοπον. (Γαργαλ.) Ἑσπεῖρα τὸ τρανὸ χωράφι οὐλο μὲ γκρινιᾶ αὐτόθ.

γκρεουσάδι τό, ἐνιαχ. γκριουσάδ' Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Καλλιπ. Καρυὰ Κρυόβρ. Μαυρέλ. Σταγιάδ. Σουκαμν. Φωτειν.) Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Καρπερ.) γκλιουσάδ' Θεσσ. (Κρυόβρ. Σουκαμν.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *greusa*.

Τὸ δασικὸν δένδρον Φιλλυρέα ἢ μεσαία (*Phillyrea media*), τῆς οἰκογ. τῶν Ἑλαιδῶν (*Oleaceae*) ἔνθ' ἄν.: Γιὰ κάψ' μου τὸ 'χουμ' τοῦ γκριουσάδ' Θεσσ. (Καλλιπ.) Δὲν ἔχουμι ἰδῶ πορνάρ' κὶ γκριουσάδ' Μακεδ. (Καρπερ.) Συνών. ἀγλαβιτσιᾶ, ἀγλανιδιᾶ, ἀγριομυρτιᾶ, γκρεουσάρι, γκρεοῦσι, γκρεοῦσιᾶ, ἐγλενιός, μερέτι, φελύκι, φιλλοουριᾶ, φλυτσαῖρι.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γκριουσάδια Μακεδ. (Καρπερ.)

γκρεουσάρι τό, ἐνιαχ. γκριουσάρ' Θεσσ. (Ἀετόλοφ.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *greusa*.

Γκρεοῦσάδι, τὸ ὅπ. βλ.: Μάζωναν φουκάλια, κουκκινουφούκαλα, γκριουσάρια.

γκρεοῦσι τό, ἐνιαχ. γκρέουσ' Θεσσ. (Ἀγ.) γκρέουσου Θεσσ. (Καλλιπ.) γκρέος Χελδρ. - Μηλιαρ., Δημ. ὄνομ. φυτ., 58 — Λεξ. Δημητρ. γκραοῦσ' Μακεδ. (Ἀρκοχώρ. Μοσχοπόταμ.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *greusa*.

Γκρεοῦσάδι, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: Τοῦ γκρέουσου καίει πονλὸν 'ς τὴ φουτιὰ Θεσσ. (Καλλιπ.)

γκρεουσιὰ ἡ, ἐνιαχ. γκρεουσιὰ Θεσσ. (Ἀγ.) γκρεουσιὰ Χελδρ. - Μηλιαρ., Δημ. ὄνομ. φυτ., 58 — Λεξ. Δημητρ. γκρέουσα Θεσσ. (Μελιβ.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. *greusa*.

Γκρεοῦσάδι, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

γκρέπι τό, Ἡπ. (Θεσπρωτ. Παρχμυθ. κ.ά.) Σαλαμ.

Ἐκ τοῦ Ἀλβαν. *grip* = ἄγκιστρον.

1) Ἀγκιστρον ἀλιείας Σαλαμ. 2) Ἀγκιστρον ἐνδύματος Σαλαμ. 2) Μικρὸς ἀργυροῦς ἢ χρυσοῦς δίσκος κρεμώμενος ἀπὸ τοῦ λαίμου διὰ πολλῶν καὶ μακρῶν ἀλύσεων Ἡπ. (Θεσπρωτ. Παρχμυθ. κ.ά.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γκρέπης Ἡπ. (Ἰωάνν. Καναλλάκ.)

γκρι ἐπίθ. ἄκλ. σύνηθ.

1) Φαιόχρους, τεφρόχρους: Γκρι φουστάνι - φόρεμα - κουστούμι - καπέλλο - ροῦχα σύνηθ. Μ' ἀρέσουνε τὰ γκρι ροῦχα Ἀθῆν. 2) Ὡς οὐσ. οὐδ. παραλειπομένης τῆς λ. χρωμα, τὸ φαῖον χρῶμα σύνηθ.: Τρελλαίνομαι γιὰ τὸ γκρι 'ς τὰ ροῦχα Ἀθῆν. Πειρ.

γκρίβα ἐπίρρ. Σκυρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἀντιθέτως: Τοῦτοι ὅλο γκριβα πᾶνε.

γκριβάρω ἐνιαχ. γριβάρω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γριβέρω Νάξ. (Βόθρ.) γκριβάρωμα Κυκλ. γριβάρωμα Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κορων.) γκριβαρίζομαι Σκυρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. γκριβα.

Α) Ἑνεργ. 1) Συγκρίνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Μωρὴ, μὰ μαζὶ τσι γριβάρεις; Ἐχουνε καθόλου μοιάσιμο; 2) Καταγγέλλω Νάξ. (Βόθρ.)

Β) Μέσ. 1) Ἀμιλλῶμαι, συγκρίνομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κορων.): Τώρα σεῖς γριβάρεστε ἢ πρὶν θὰ πῇ πλιότερα Ἀπύρανθ. Μωρὴ κασιδιάρα, μὰ μαζὶ μου θὰ γριβάρεσαι; αὐτόθ. 2) Φιλονικῶ Σκυρ.: Ἐναι νὰ μὴ γκριβαρίζεται κανεὶς μὲ τέτοια κούρβα; 3) Φοβοῦμαι Θήρ. Κυκλ.

γκριγκανέλι τό, ἐνιαχ. γκριγκανέλ' Ἡπ. (Ζαγόρ.) γκριγκανέλ' Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) γκριγκανέλι Πελοπ. (Ἡλ. Ὀλυμπ.) γκριγκανέλι Πελοπ. (Ἡλ. Ὀλυμπ.)

Ἐξ ἀμαρτ. οὐσ. γκριγκάνει, κατὰ τὸ τσοκάνει, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ γκριγκ - γκάν, δι' ὀνοματοπ., κατὰ τύπ. ὑποκορ. διὰ τῆς καταλ. -έλι.

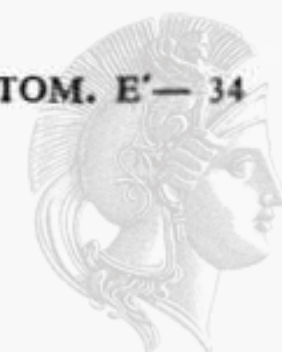
Κωδωνίσκος ζῶου ἢ παιγνίου ἔνθ' ἄν.: Ὀλου γκριγκανέλια τό 'χ' τ' ἄλογου τ' οὐ τσέλιγκας Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μιὰ φορεσιὰ μὲ γκριγκανέλια Ἡπ.

γκριγκανίδι τό, Ἡπ. γκριγκανίδι Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. γκριγκάνει, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γκριγκανέλι. Ὁ τύπ. γκριγκανίλι κατ' ἀναλογ. πρὸς τὸ δαχτυλίδι.

Γκριγκανέλι, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: Εἶδι τί γκριγκανίλι εἶβα 'ς τ' ἀργιὰ τ'; Στερελλ. (Παρνασσ.) Κουδουνάκι καὶ γκριγκανίδια κριμασμένα αὐτόθ.

γκριγκανίζω Ἡπ. γκριγκανίζου Ἡπ. (Ζαγόρ.) γκριγκανίζω Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. *γκριγκάνι*, διὰ τὸ ὅπ. βλ. *γκριγκανέλι*.

Ἐπὶ κωδωνίσκου, προκαλῶ, ἀποδίδω λεπτόν μεταλλικόν ἤχον ἔνθ' ἄν.: *Τὰ γκριγκανέλια* (τῆς καλῆς φορεσιᾶς των) *ἐγκριγκάνιζαν* Ἡπ. β) *Θορυβῶ* Ἡπ. (Ζαγόρ.): *Τί γκριγκανίζ'* αὐτὸς *ῥεῖπερα!*

γκριγκάνισμα τό, ἐνιαχ. *γκριγκάν'σμα* Ἡπ. (Βίτσ. Ζαγόρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γκριγκανίζω*.

Λεπτὸς κωδωνισμὸς ἔνθ' ἄν.: *Ἀκ'σι τοὺν ἀχὸ κί τοῦ γκριγκάν'σμα πὸν πᾶνι τοὺν κατήφουρου Ζαγόρ.*

γκριζαβίζομαι ἐνιαχ. *γκριζαβίζομαι* Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκρίζαβος*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *γρίζαβος*.

Ἐρίζω.

γκρίζαβος ἐπίθ. Ἡπ. *γκρίζαβος* Ἡπ. *γκρίζαβους* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *Μακεδ.* (Γήλοφ.) *γκρίτζαβος* Ἡπ. *Μακεδ.* *γκρίτζαβους* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *γκρίτζαβους* Ἡπ. (Κουκούλ.) *Μακεδ.* (Καστορ.) *γκρίζαβος* Ἡπ. *γκρίτζαβος* Ἡπ.

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *g r y z o* = *δαγκώνω*. Πβ. E. Bernecker, Slav. Vörterb., 359 καὶ G. Meyer, Neugr. Stud., 2, 25.

Φίλερις, δύστροπος, ἔνθ' ἄν.: *Τί γκριζαβους ἀνθρονπους!* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *Ἄν ἤξιρα ὅτ' ἤσουν τέτοιους γκριτζαβους*, δὲν ἀνακατεύνουν μὴ τ' *ἰσένα* Ἡπ. (Κουκούλ.)

γκριζάκι τό, Πελοπν. (Γύθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γκρίζος* διὰ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι. Μικρὸν ζῶον ἢ ἀντικείμενον χρώματος φαιοῦ: *Αὐτὸ τὸ γκριζάκι τ' ἀγαπῶ* (ὁ λόγος περὶ μικρᾶς αἰγός).

γκριζάλα ἡ (I) *Μακεδ.* (Βόιον Γρεβεν.) *γκριζάλα* Ἡπ. (Ξηροβούν. Πλατανούσ.) *Θεσσ.* (Κρυόβρ.) *Μακεδ.* (Βόιον Ἐράτυρ. Κοζ. Λιμπίν. Πελεκᾶν. Σιάτ.) *γκριτζάλα* Ἡπ. *Μακεδ.* (Γαλατ. Δαμασκ. Ἐράτυρ.) *γκριντζάλα* Πελοπν. (Κορινθ.) *γκριτζάλα* Θεσσ. (Ἀνατ.) *γκριτζάλα* Θράκ. (Αἰν.) *γκριτζάλα* Θράκ. (Αἰν.)

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *g r y z o* (= *δαγκώνω*) καὶ τῆς παρaxyγ. καταλ. -άλα.

Διαρκὲς ἔρις, μεμψιμοιρία ἔνθ' ἄν.: *Ἡ γκριζάλα μὲ τσι δ'κοὶ δὲν εἶρι καλὸ πρᾶμα*. *Μακεδ.* (Κοζ.) *Βρέ, τί γκριζάλα σᾶς ἐπιασε!* *Μακεδ.* (Βόιον). *Οὐλον γριτζάλα εἶρι αὐτὸ τοῦ πιδὶ Θεσσ.* (Ἀνατ.) *Συνών.* *γκρινιά*.

γκριζάλα ἡ (II) ἐνιαχ. *γκριζάλα* Ἡπ. Κουκούλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκρίζο* καὶ τῆς παρaxyγ. καταλ. -άλα. Ὑψηλὴ ἐκ ξύλων πυρά, τὴν ὁποῖαν ἀνάπτουν κατὰ τὰς Ἀπόκρεως.

γκριζάλαβος ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκριζάλαβους* *Μακεδ.* (Βόιον) *γκριτζάλαβους* Ἡπ. (Κόνιτσ.) *Μακεδ.* (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκριζάλα*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. *γκριτζάλα*, καὶ τῆς παρaxyγ. καταλ. -αβος.

Ὁ μεμψιμοιρὸς ἔνθ' ἄν. *Συνών.* *γκριζάλας*, *γκριζάλης*, *γκριζαλίερης*, *γκριζάλικος*, *γκριζάλος*, *γκρινιέρης*.

γκριζάλας ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκριζάλας* *Μακεδ.* (Βόιον Δαμασκ.) *γκριτζάλας* Πελοπν. (Κοπανάκ.) *γκριντζάλας* Θεσσ. (Πήλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκριζάλα*, κατὰ χλευαστικὸν σχηματισμόν. Πβ. *γκρινιάς* κ.τ.τ.

Ὁ μεμψιμοιρὸς, ὁ φιλόνηκος ἔνθ' ἄν.: *Δὲν ξέρεις τί γκριτζάλας εἶναι!* Πελοπν. (Κοπαν.) *Συνών.* βλ. εἰς λ. *γκριζάλαβος*.

γκριζάλης ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκριντζάλης* Στερελλ. (Τριχων.) *Θηλ.* *γκριντζάλου* Στερελλ. (Τριχων.) *Οὐδ.* *γκριτζάλης* -*κου* Στερελλ. (Τριχων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκριζάλα*.

Γκριζάλαβος, τὸ ὅπ. βλ.: *Εἶμι γκριτζάλης αὐτός*, δὲν κάθ' κανένας *μαζί τ'.*

γκριζαλεύω ἐνιαχ. *γκριζαλεύου* *Μακεδ.* (Βόιον Δαμασκ.) *γκριτζαλεύου* *Μακεδ.* (Γαλατ.) *Μέσ.* *γκριζαλεύομαι* Ἡπ. (Ξηροβούν.) *γκριζαλεύομαι* *Μακεδ.* (Ἐράτυρ.) *γκριτζαλεύομαι* Ἡπ. (Κοκκιν. Λάκκα Σούλ.) *γκριτζαλεύομαι* Θεσσ. (Ἀετόλοφ. Ἀνατολ.) *Μακεδ.* (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκριζάλα*, παρὰ τὸ ὅπ. τύπ. *γκριτζάλα*.

Μεμψιμοιρῶ, ἐρίζω διαρκῶς ἔνθ' ἄν.: *Μὴ γκριτζαλεύς τ' νύφ!* *Μακεδ.* (Γαλατ.) *Ἄμα δὲν γκριζάλιβα*, δὲν θ' μ' *ἔδ'ρι* γλυκὸ ἢ μάννα μ' *Μακεδ.* (Βόιον).

γκριζαλιάζω ἐνιαχ. *γκριντζαλιάζω* Πελοπν. (Καρυά Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκριζάλα*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. *γκριντζάλα*, κατὰ τὸ συνών. *γκρινιιάζω*.

Μεμψιμοιρῶ: *Τί γκριτζαλιάζεις ἔτσι!* *Συνών.* *γκριζαλεύω*, *γκριζαλίζω*, *γκριζιλεύω*.

γκριζαλιάρης ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκριντζαλιάρης* Πελοπν. (Καρυά Κορινθ.) *Θηλ.* *γκριζαλιάρου* *Μακεδ.* (Βρόντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γκριζαλιάζω*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. *γκριντζαλιάζω*.

Γκριζάλαβος, τὸ ὅπ. βλ.

γκριζαλίζω ἐνιαχ. *γκριζαλίζου* *Μακεδ.* (Γήλοφ. Δασοχώρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκριζάλα*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *γκριζάλα*.

Ἐνοχλῶ τινα, γίνομαι φορτικὸς εἰς τινα ἔνθ' ἄν.: *Ἐρχιτι κί μὴ γκριζαλίζ'* Γήλοφ. Πβ. *γκριζαλιάζω*.

γκριζάλικος ἐπίθ. *γκριντζάλ'κους* Εὐβ. (Λιχάς) Θεσσ. (Δομοκ.)

Ἐκ τοῦ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. *γκριζάλης*.

Γκριζάλαβος, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: *Γριντζάλ'κου* *πιδί*.

γκριζαλος ἐπίθ. ἐνιαχ. *γκριζαλος* Ἡπ. (Ξηροβούν.) *γκριζαλους* Ἡπ. (Πλατανούσ.) *γκριτζαλος* Ἡπ. (Λάκκα Σούλ. Μαργαρ.) *γκριντζαλος* Ἡπ. (Ραδοβύζ.) *γκριτζαλους* Ἡπ. (Δωδών.) *γκριτζαλους* Ἡπ. *γκριτζαλος* Ἡπ. *γκριτσαλους* Στερελλ. (Περίστ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκριζάλα*.

Γκριζάλαβος, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: *Εἶσι πουλὸ γριτσαλους* Στερελλ. (Περίστ.)

